

Luettelo liikenneyrittäjätutkinnon aihepiireistä

1 Yleistä

Jäsenvaltioiden on otettava ammatillisen pätevyyden toteamisessa huomioon ainakin tässä luettelossa mainitut maanteiden tavaraliikennettä ja maanteiden henkilöliikennettä koskevat aihepiirit. Hakijoina olevilla maanteiden tavara- ja henkilöliikenteen harjoittajilla on oltava näistä aihepiireistä kuljetusyrityksen johtamisessa tarvittava tietojen taso ja käytännön valmiudet.

Jäljempänä ilmoitettu tietojen vähimmäistaso ei voi olla alle neuvoston päätöksen 85/368/ETY (1) liitteessä tarkoitetun koulutustasojärjestelmän 3 tason eli tiedon tason, joka saavutetaan pakollisella koulunkäynnillä täydennettynä joko ammatillisella koulutuksella ja teknillisellä lisäkoulutuksella tai teknillisellä koulutuksella tai muulla keskiasteen koulutuksella.

2 Siviilioikeus

Hakijan on erityisesti maanteiden tavara- ja henkilöliikenteen osalta:

- 1) tunnettava tärkeimmät maantieliikenteessä noudatettavat sopimustyyppit sekä niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet;
- 2) kyettävä neuvottelemaan oikeudellisesti päteviä kuljetussopimuksia, erityisesti kuljetusehtojen osalta;

maanteiden tavaraliikenteen osalta:

- 3) kyettävä arvioimaan asiakkaidensa esittämiä reklamaatioita, jotka koskevat tavarankatoamisesta tai vahingoittumisesta kuljetuksen aikana taikka toimituksen myöhästymisestä aiheutuvia korvauksia, sekä ymmärtämään, miten tällainen reklamaatio vaikuttaa hänen sopimuksen mukaisiin velvollisuuksiinsa;
- 4) tunnettava tavarankansainvälisessä tiekuljetuksessa käytettävästä rahtisopimuksesta tehdystä yleissopimuksesta (CMR) johtuvat säännöt ja velvollisuudet;

maanteiden henkilöliikenteen osalta:

- 5) kyettävä arvioimaan asiakkaidensa esittämiä reklamaatioita, jotka koskevat matkustajille tai heidän matkatavaroilleen kuljetuksen aikana sattuneesta onnettomuudesta aiheutuvia korvauksia tai myöhästymisestä aiheutuvia korvauksia, sekä ymmärtämään, miten tällainen reklamaatio vaikuttaa hänen sopimuksen mukaisiin velvollisuuksiinsa.

3 Kauppa-oikeus

Hakijan on erityisesti maanteiden tavara- ja henkilöliikenteen osalta:

- 1) tunnettava liikkeenharjoittamisessa vaadittavat edellytykset ja muodollisuudet, liikkeenharjoittajien yleiset velvollisuudet (rekisteröityminen, kirjanpito jne.) sekä konkurssin seuraukset;
- 2) omattava asiaankuuluvat tiedot eri yhtiömuodoista sekä niiden perustamista ja toimintaa koskevista säännöistä.

4 Sosiaalioikeus

Hakijan on erityisesti maanteiden tavara- ja henkilöliikenteen osalta tunnettava seuraavat seikat:

- 1) maantiekuljetusten alalla toimivien yhteiskunnan eri instituutioiden tehtävät ja toiminta (ammattiliitot, työpaikkaneuvostot, luottamushenkilöt, työsuojelutarkastajat jne.);
- 2) työnantajan sosiaaliturvavelvoitteet;
- 3) maantiekuljetusyrityksissä työskentelevien eri työntekijäryhmien työsopimukseen sovellettavat säännöt (työsopimusten muodot, osapuolten velvollisuudet, työoloja ja työaika koskevat säännöt, palkalliset lomat, palkkaus ja muut rahalliset korvaukset, sopimuksen purkaminen jne.);
- 4) ajoaika, lepoaika ja työaika koskevat säännöt, erityisesti asetuksen (ETY) N:o 3821/85, asetuksen (EY) N:o 561/2006, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/15/EY (1) ja direktiivin 2006/22/EY säännökset sekä näiden säännösten käytännön soveltamista koskevat toimenpiteet; ja
- 5) tunnettava kuljettajien perustason ammatillista pätevyyttä ja jatkokoulutusta koskevat säännöt, erityisesti ne, jotka johtuvat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2003/59/EY (2).

5 Vero-oikeus

Hakijan on erityisesti maanteiden tavara- ja henkilöliikenteen osalta tunnettava seuraavia veroja koskevat säännöt:

- 1) kuljetuspalvelujen arvonlisävero;
- 2) moottoriajoneuvovero;
- 3) tiettyjä maanteiden tavaraliikenteessä käytettäviä ajoneuvoja koskevat verot sekä tiettyjä infrastruktuureita koskevat käyttömaksut;
- 4) tulovero.

6 Yrityksen kaupallinen ja taloudellinen johtaminen

Hakijan on erityisesti maanteiden tavara- ja matkustajaliikenteen osalta:

- 1) tunnettava sekkejä, vekseleitä, omia vekseleitä, luottokortteja ja muita maksuvälineitä koskeva lainsäädäntö ja käytäntö;
- 2) tunnettava luottolajit (pankkilainat, remburssit, takausvakuudet, kiinnitykset, leasing-toiminta, vuokraus, factoring jne.) sekä niistä aiheutuvat kulut ja velvoitteet;
- 3) tiedettävä, mikä tase on, miten se laaditaan ja miten sitä tulkitaan;
- 4) pystyttävä lukemaan ja tulkitsemaan tuloslaskelmaa;

1.3.2021

- 5) pystyttävä arvioimaan yrityksen kannattavuutta ja rahoitusasemaa, erityisesti taloudellisten tunnuslukujen perusteella;
- 6) pystyttävä laatimaan talousarvio;
- 7) tunnettava yrityksen kustannustekijät (kiinteät kustannukset, muuttuvat kustannukset, liikepääoma, poistot jne.) ja pystyttävä laskemaan kustannukset ajoneuvoa, kilometriä, matkaa tai tonnia kohti;
- 8) pystyttävä esittämään organisaatiokaavio yrityksen koko henkilökunnasta ja laatimaan työsuunnitelmia jne.;
- 9) tunnettava markkinoinnin, mainonnan ja PR-työn, myös kuljetuspalvelujen, myynninedistämisen ja asiakasrekisterin pitämisen yms., periaatteet;
- 10) tunnettava maantieliikenteen vakuutuslajit (vastuuvakuutus, tapaturma- ja henkivakuutus, vahinkovakuutus, matkatavaravakuutus) sekä niihin liittyvät takuut ja velvollisuudet;
- 11) tunnettava maantiekuljetusalan telemaattiset sovellukset;

maanteiden tavaraliikenteen osalta:

- 12) pystyttävä soveltamaan maanteiden tavarakuljetuspalvelujen laskutusta koskevia sääntöjä ja tunnettava Incoterms-toimituslausekkeiden merkitys ja vaikutukset;
- 13) tunnettava kuljetusalan tukipalvelut, niiden asema, tehtävät ja niitä mahdollisesti koskevat säännöt;

maanteiden henkilöliikenteen osalta:

- 14) pystyttävä soveltamaan julkisen ja yksityisen matkustajaliikenteen hinnastoja ja hinnoittelua koskevia sääntöjä;
- 15) pystyttävä soveltamaan maanteiden henkilökuljetuspalveluiden laskutusta koskevia sääntöjä.

7 Markkinoille pääsy

Hakijan on erityisesti maanteiden tavara- ja henkilöliikenteen osalta tunnettava seuraavat seikat:

- 1) alan säännöt, jotka koskevat toisen lukuun harjoitettavaa maantiekuljetusta, alihankintaa ja hyötyajoneuvojen vuokrausta, sekä varsinkin säännöt, jotka koskevat ammatin harjoittamisen virallista järjestelyä, ammattiin pääsyä, yhteisön sisäisten ja yhteisön ulkopuolella suoritettavien maantiekuljetusten lupia, valvontaa ja seuraamuksia;
- 2) maantiekuljetusyrityksen perustamista koskevat säännöt;
- 3) asiakirjat, joita maantiekuljetusten suorittamisessa vaaditaan, ja sellaisten valvontamenettelyjen käyttöönotto, joilla varmistetaan, että jokaista

1.3.2021

kuljetustapahtumaa ja erityisesti ajoneuvoa, kuljettajaa, lastia tai matkatavaraa koskevia asiakirjoja säilytetään sekä ajoneuvossa että yrityksen toimitiloissa;

maanteiden tavaraliikenteen osalta:

- 4) maanteiden tavaraliikenteen markkinajärjestelyä sekä rahdin käsittelyä ja logistiikkaa koskevat säännöt;
- 5) rajanylitysmuodollisuudet, T-asiakirjojen ja TIR-carnet'iden merkitys ja soveltamisala sekä niiden käytöstä aiheutuvat velvollisuudet ja vastuukysymykset;

maanteiden henkilöliikenteen osalta:

- 6) maanteiden henkilöliikenteen markkinajärjestelyä koskevat säännöt;
- 7) matkustajien maantiekuljetuspalvelujen tarjoamista koskevat säännöt ja kuljetussuunnitelmien laatiminen.

8 Tekniset standardit ja toiminnan tekniset näkökohdat

Hakijan on erityisesti maanteiden tavara- ja henkilöliikenteen osalta:

- 1) tunnettava ajoneuvojen painoa ja mittoja koskevat säännöt jäsenvaltioissa sekä näistä säännöistä poikkeavia erityiskuljetuksia koskevat menettelyt;
- 2) pystyttävä valitsemaan ajoneuvot ja niiden osat (alusta, moottori, voimansiirtolaitteet, jarrujärjestelmät jne.) yrityksen tarpeiden mukaan;
- 3) tunnettava ajoneuvojensa tyyppihyväksyntää, rekisteröintiä ja katsastusta koskevat muodollisuudet;
- 4) osattava ottaa huomioon toimenpiteet, joita tarvitaan moottoriajoneuvojen päästöjen aiheuttaman ilman pilaantumisen ehkäisemiseksi ja melun välttämiseksi;
- 5) pystyttävä laatimaan huoltosuunnitelmia ajoneuvoille ja niiden varusteille;

maanteiden tavaraliikenteen osalta:

- 6) tunnettava erilaiset lastinkäsittely- ja kuormauslaitteet (perälaudat, kontit, kuormalavat jne.) sekä pystyttävä ottamaan käyttöön tavaroiden kuormaus- ja purkumenetelmiä ja antamaan niitä koskevia ohjeita (lastin jakaminen, pinoaminen, ahtaaminen, kiilaaminen jne.);
- 7) tunnettava yhdistetyt kuljetustekniikat, kuten piggy-back- ja ro-ro-kuljetukset;
- 8) pystyttävä soveltamaan käyttöön menettelyjä, joiden avulla noudatetaan vaarallisten aineiden ja jätteiden kuljetuksia koskevia sääntöjä, jotka johtuvat erityisesti direktiivistä 2008/68/EY (1) ja asetuksesta (EY) N:o 1013/2006 (2);
- 9) pystyttävä soveltamaan menettelyjä, joiden avulla noudatetaan pilaantuvien elintarvikkeiden kuljetusta koskevia sääntöjä, erityisesti helposti pilaantuvien elintarvikkeiden kansainvälisiä kuljetuksia ja tällaisissa kuljetuksissa käytettävää erityiskalustoa koskevan sopimuksen (ATP) määräyksiä;

- 10) pystyttävä soveltamaan menettelyjä, joiden avulla noudatetaan elävien eläinten kuljetuksia koskevia sääntöjä.

9 Liikenneturvallisuus

Hakijan on erityisesti maanteiden tavara- ja henkilöliikenteen osalta:

- 1) tunnettava kuljettajilta vaadittava pätevyys (ajokortti, lääkärintodistukset, kelpoisuustodistukset jne.);
- 2) pystyttävä toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kuljettajat noudattavat eri jäsenvaltioissa voimassa olevia liikennettä koskevia sääntöjä, kieltoja ja rajoituksia (nopeusrajoitukset, etuajo-oikeus, pysähtyminen ja pysäköiminen, valomerkkien käyttö, liikennemerkkit jne.);
- 3) pystyttävä laatimaan kuljettajille ohjeita ajoneuvojen, niiden varusteiden ja lastin kuntoa koskevien turvallisuus- vaatimusten noudattamisen tarkastamisesta sekä toteutettavista ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä;
- 4) pystyttävä ottamaan käyttöön onnettomuustilanteissa noudatettavia menettelyjä sekä asianmukaisia menettelyjä onnettomuuksien tai vakavien liikennerikosten välttämiseksi;
- 5) pystyttävä toteuttamaan menettelyjä lastien turvallisen kiinnittämisen varmistamiseksi ja tunnettava tähän liittyvät tekniikat;

maanteiden henkilöliikenteen osalta:

- 6) omattava perustiedot jäsenvaltioiden tieverkostosta.